

Zasady korzystania z narzędzi sztucznej inteligencji (SI) dla studentów Instytutu Antropologii i Etnologii UAM

Niniejszy dokument określa zasady korzystania z narzędzi sztucznej inteligencji (SI) przez studentki i studentów programów studiów realizowanych w Instytucie Antropologii i Etnologii UAM w Poznaniu. Dokument jest zgodny z wytycznymi UAM dotyczącymi stosowania SI w działalności akademickiej i dydaktycznej. Wprowadzone zasady służą zapewnieniu przejrzystości pracy naukowej, jej rzetelności i etyczności, a równocześnie wynikają z dbałości o wysoki poziom kształcenia i rozwijania wśród studiujących umiejętności samodzielnego krytycznego myślenia.

1. Podstawowe założenia

1. Zgoda prowadzącego/prowadzącej jest warunkiem korzystania z narzędzi SI podczas zajęć. Prowadzący/a powinien/powinna każdorazowo określić zasady korzystania z SI w sylabusie.
2. Każde użycie SI musi być zgłaszane i transparentne. Prowadzący/a może wymagać od studentki/studenta ujawnienia promptów, historii pracy lub opisanie procesu korzystania z SI. Prowadzący/a ma prawo odmówić akceptacji tekstu, jeśli SI zastąpiła pracę studenta/ki.
3. SI jest wyłącznie narzędziem pomocniczym w procesie kształcenia, co oznacza, że osoby studiujące w Instytucie są zobowiązane do samodzielnej analizy i interpretacji, i to ta jest podstawą oceniania ich pracy i zaangażowania.
4. Nieoznaczone lub niedozwolone użycie SI traktowane jest jako naruszenie zasad uczciwości akademickiej.
5. **Przedstawienie treści wygenerowanej przez SI jako własnej jest traktowane jak plagiat. Poważne naruszenia, zgodnie z Regulaminem, będą zgłaszane do władz uczelnianych.**

2. Dopuszczalne sposoby korzystania z SI w pracach zaliczeniowych i dyplomowych (o ile prowadzący/a nie ustali odrębnych zasad):

- generowanie konspektów i propozycji struktury oraz planu prac
- wyszukiwanie i uzyskiwanie odpowiedzi dotyczących literatury (zawsze należy zweryfikować wskazane źródła – SI nierzadko powołuje się na nieprawdziwe lub wątpliwe źródła/badania/dane)
- wsparcie w kodowaniu danych jakościowych (np. wstępne propozycje kategorii analitycznych)
- przygotowanie grafik, tabel, wykresów, map pojęciowych
- pomoc językowa i tłumaczeniowa

3. Niedopuszczalne sposoby korzystania z SI

- generowanie całych fragmentów pracy i wklejanie ich bez modyfikacji i oznaczenia
- generowanie analizy, interpretacji czy wniosków i przedstawianie ich jako własnych
- tworzenie fikcyjnych źródeł lub bibliografii wygenerowanej przez SI
- generowanie nieistniejących transkrypcji/danych terenowych
- stosowanie SI wbrew zakazowi prowadzącego/prowadzącej

4. Transparentność i sposób oznaczania

Wszelkie użycie SI powinno być zadeklarowane i wyjaśnione w przypisach lub komentarzach, ze wskazaniem rodzaju narzędzia (np. ChatGPT, Google Gemini), sposobu i celu użycia (np. „wygenerowanie propozycji konspektu”) i zakresu modyfikacji dokonanych przez studentkę/studenta. W pracach dyplomowych dodatkowo należy umieścić „Informację o wykorzystaniu narzędzi SI” ze wskazaniem celu i zakresu użycia SI, promptów lub ich streszczenia oraz zastosowanych sposobów weryfikacji wygenerowanych przez SI treści.

5. Rekomendacje etycznej i dobrej praktyki w badaniach antropologicznych

- Student/ka jest odpowiedzialny/a za etyczne postępowanie podczas badań – SI nie może zastępować badań terenowych, danych, ani tym bardziej ich analizy. Używaj SI jako narzędzia wspomagającego, a nie zastępującego Twoją własną pracę analityczną
- Student/ka musi pamiętać o zasadach poufności, w tych o ochronie danych osobowych. Nie należy wprowadzać do SI żadnych danych wrażliwych, danych osobowych ani informacji z badań terenowych umożliwiających identyfikację osób biorących udział w badaniach
- Zawsze weryfikuj treści wygenerowane przez SI i bądź krytyczny/a wobec odpowiedzi, w tym wskazywanych źródeł i faktów
- Zapisuj historię promptów oraz dokonywanych modyfikacji, a przede wszystkim
- Konsultuj użycie SI z prowadzącą/prowadzącym lub promotorem/promotorką

Zasady podlegają aktualizacji w zależności od zmian w polityce UAM oraz rozwoju narzędzi SI. Studenci są odpowiedzialni za bieżące śledzenie informacji Instytutu i Uniwersytetu.